

Instituut voor Publieke Waarden

Zutphenseweg 37 - 7211 EA - EEFDE

Flexibiliteit complexe zorg

Wat gebeurt er als je 18 wordt?

Aanleiding

Jongeren ondervinden problemen in de continuïteit van zorg en ondersteuning. Dit komt door de overgangen in wetgeving, gescheiden inkoop Jeugd, Wmo en Beschermd Wonen bij de gemeenten. Daarnaast is er afstemming nodig met het zorgkantoor (WLZ) en de zorgverzekeraar voor de Zvw. De huidige verlengde Jeugdwet en/of oplossingen in BW (18+) (b)lijken in praktijk daarvoor niet altijd de gewenste oplossing. Daarom is er in Groningen in pilotvorm gestart met actieonderzoek: aan de hand van lopende casuïstiek onderzoeken we hoe jongeren zo kunnen worden ondersteund dat zij wel passend worden geholpen bij de overgang naar 18 jaar. Niet de leeftijd, maar het (toekomst)perspectief is leidend bij het organiseren van passende oplossingen. Om dit mogelijk te maken wordt er in Groningen gewerkt met een integrale financiering uit de domeinen Jeugd en Beschermd Wonen, wordt er gebruik gemaakt van bureaucratievrijgeld van het Kansfonds en staat de overbruggingsregeling garant voor de zorg uit de WLZ en Zvw.

Doelstelling en pilotbeschrijving

Doelstelling

Minimaal 30 en maximaal 50 jongeren uit de doelgroep worden via een persoonsgerichte oplossing zo ondersteund dat zij passend (blijven) worden geholpen bij de overgang van 18- naar 18+, zodat zij op eigen wijze en tempo kunnen opgroeien naar zelfstandigheid.

Doelgroep

Jongeren van 17+ in de gemeente Groningen met complexe problematiek, waarvoor een passende oplossing na het 18e levensjaar gevonden moet worden. Het betreft jongeren waarvoor BW gezien hun leeftijd voorliggend is, maar waar zij in praktijk niet de juiste zorg kunnen ontvangen. Zij zijn, ook voor een langere periode na hun 18e, gebaat bij producten die vanuit Jeugdhulp wel kunnen worden geboden, maar waarvan de financiering (vanuit Verlengde Jeugdhulp) in praktijk lastig blijkt.

Projectcommissie

De projectcommissie bestaat uit een vaste kern en wordt per casus indien van toepassing aangevuld met vertegenwoordigers vanuit betrokken aanbieder(s), consultants van WIJ, behandelaren, etc.

Financiering

Voor casuïstiek in de pilot is er sprake van integrale financiering. De oplossing worden gezamenlijk bekostigd door de domeinen Jeugd en Beschermd Wonen. We volgen daarbij het reguliere indicatieproces (Verlengde Jeugdwet), waarna achteraf een verrekening plaatsvindt.

Opdrachtgever

De pilot is onderdeel van de Transformatieagenda Jeugdhulp regio Groningen met als opdrachtgever het Strategisch Opdrachtgeversoverleg (SOO).

Doorlooptijd

De pilot loopt tot eind 2021. Eind 2021 moet er op basis van bevindingen uit de pilot een regiobreed advies liggen voor structurele inkoop en financiering van deze werkwijze als onderdeel van het regiobrede project Flexibiliteit complexe zorg (overgang naar 18).

Huidige aanpak en werkwijze

In deze pilot werkt men in Groningen samen met aanbieders voor het inbrengen van casuïstiek. Aan een wekelijkse integrale casuïstiektafel – de projectcommissie – wordt aan de hand van de doorbraakmethode van het Instituut voor Publieke Waarden (IPW) een passende oplossing besproken en vervolgens ten uitvoer gebracht.

Proces van inbreng:

1. De gedragswetenschapper/regiebehandelaar van de betreffende aanbieder signaleert aan de hand van de checklist 18-/18+ voor een jongere die bij hen in zorg is (mogelijke) continuïteitsproblematiek t.a.v. 18-/18+
2. De signalerende hulpverlener geeft – eventueel via de interne contactpersoon voor de pilot via e-mail aan de projectleider van de pilot door dat een casus ter bespreking in de pilot wordt ingebracht
3. De signalerende hulpverlener maakt in samenwerking met een casemanager van WIJ- Groningen en de betreffende jongere een eerste aanzet tot een toekomstplan, gebaseerd op de doorbraakmethode van IPW. NB. Als er tot dan

geen casemanager vanuit WIJ betrokken is, zet de signalerende hulpverlener daarvoor de noodzakelijke tussenstap om dat te realiseren. Indien van toepassing wordt daarbij de hulp van de projectleider en/of IPW ingeroepen.

4. De projectleider van de pilot plant de casus in op het eerstvolgende pilotteamoverleg en nodigt de indiener uit, indien van toepassing aangevuld met andere betrokkenen
5. De projectcommissie bespreekt in het wekelijkse casusoverleg samen met indiener(s) en (waar mogelijk in directe samenspraak met) de jongere het concept maatwerkplan op o.b.v. het Doorbraaktool IPW en stelt in gezamenlijkheid het plan vast. NB. Dit gaat op basis van unanimiteit en het kan dus voorkomen er meermaals overleg gevoerd moet worden.
6. Na gezamenlijke vaststelling van het maatwerkplan realiseert de projectcommissie o.l.v. de projectleider de daarvoor benodigde randvoorwaarden op alle van toepassing zijnde levensdomeinen (denk aan indicatie, beschikking, financiering, juridisch maatwerk Participatiewet, etc.). Daarvoor worden de reguliere routes t.a.v. het afgeven van indicatie en beschikking gevolgd. NB. de indienende casemanager dient bij het plaatsen van de bestelling in het WIZ-portaal een opmerking te plaatsen dat het een casus uit de pilot betreft.
7. Zodra het maatwerkplan formeel van kracht is – lees: de randvoorwaarden zijn ingevuld en de projectleider geeft een officiële ‘go’ aan de aanbieder(s) – start het monitoringsproces.
8. De projectleider zorgt gedurende de looptijd van het plan voor de benodigde afstemming /bijsturing met de betrokkenen. Indien van toepassing wordt de casus nogmaals op tafel gelegd bij het projectteam volgens bovenstaande procedure om het maatwerkplan aan te scherpen.

Aanvullende info

<https://groningengeefthuis.nl/ontwikkellijn-2>

Bevindingen en vervolgpilot

In de pilot zijn de volgende zaken vastgesteld en of bevestigd:

- Het nodig is om Maatwerk te realiseren jongeren hun perspectief te geven;
- Snelheid van handelen geboden is om het vertrouwen van jongeren waar te maken;
- Bureaucratievrijgeld (van Kansfonds) snelheid van handelen mogelijk maakt;

- Bureaucratievrijgeld (van Kanfonds) wordt ingezet om voornamelijk bestaanszekerheid te realiseren op het gebied van inkomen, wonen en schulden;
- De bestaanszekerheid veelal ook uit de Participatiewet en of wet gemeentelijke schuldhulpverlening gerealiseerd kan worden, maar dat enkel de bureaucratie hier de snelheid in de wegstaat;
- Naast bestaanszekerheid zorgcontinuïteit geboden moet worden voor jongeren;
- De zorgcontinuïteit niet vanzelfsprekend gerealiseerd wordt binnen de 4 zorgwetten Wet Langdurige Zorg (WLZ) , Jeugdwet, Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) en de Zorgverzekeringswet (Zvw);
- De vraag 'Wie de rekening betaalt?': het Zorgkantoor (WLZ), de gemeente (WMO en Jeugdwet) of de zorgverzekeraar (Zvw) blokkerend werkt;
- Het werken met de Doorbraakmethode professionals onderbouwd maatwerkplannen kunnen maken en daarmee handelingsperspectief hebben;
- 60-70% van de dak- en thuisloze jongeren een verleden heeft in de residentiele jeugdzorg.

Vervolg

Op basis van deze kennis wil de gemeente Groningen haar experiment om jongeren in de intramurale jeugdzorg zorgcontinuïteit te bieden voortzetten. Niet alleen om invulling te geven aan haar zorgplicht en ondersteuningsplicht, maar om jongeren echt te kunnen helpen. Het experiment zorgt ervoor dat de zorgcontinuïteit voor de jongeren en uiteindelijk hun perspectief wordt gerealiseerd. Naast zorgcontinuïteit komen er veel vraagstukken voorbij op het gebied van bestaanszekerheid, waarbij snel handelen essentieel is. Kansfonds is bereid voor deze snelheid op het gebied van bestaanszekerheid bureaucratievrijgeld, 50.000 euro, beschikbaar te stellen voor deze jongeren. Het IPW kan en wil de gemeente Groningen vanuit het Nationaal Doorbraakprogramma ondersteunen met het toepassen en gebruiken van de Doorbraakmethode.

Door ontwikkelen

De drie organisaties hebben de intentie om op basis van de casuïstiek (actieonderzoek) de volgende doelstellingen te realiseren:

1. Vaststellen hoe het mogelijk is om maatwerkplannen, zodat het perspectief en de zorgcontinuïteit voor jongeren gerealiseerd worden, in te kopen;
2. De besparingen (deels) terug te laten vloeien naar het bureaucratievrijgeld, zodat het bureaucratievrijgeld een revolverend fonds wordt;
3. Geleerde lessen door te vertalen naar de praktijk, beleid en bestuur.